

**ANALIZA STANU GOSPODARKI
ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
GMINY TOMASZÓW LUBELSKI ZA ROK 2023**

Tomaszów Lubelski, kwiecień 2024 r.

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie.....	3
2. System gospodarowania odpadami komunalnymi w 2023 r.....	4
3. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.....	7
4. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.....	8
5. Koszty poniesione w związku z odbiorem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.....	8
6. Liczba mieszkańców.....	10
7. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu, których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12.....	11
8. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy.....	12
9. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy, oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.....	14
10. Poziom redukcji odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania	15
11. Uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych	16

SPIS TABEL

Tabela 1: Liczba mieszkańców na terenie Gminy Tomaszów Lubelski w latach 2013-2023 (dane z ewidencji ludności) oraz łączna masa wytworzonych odpadów w poszczególnych latach odpadów komunalnych.

Tabela 2. Zestawienie ilości odpadów odebranych w 2023 r. w sposób selektywny na terenie Gminy Tomaszów Lubelski.

Tabela 3. Ilość odpadów zmieszanych odebranych na terenie Gminy Tomaszów Lubelski w 2023 r.

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1: Masa wytworzonych odpadów na tle liczby mieszkańców Gminy Tomaszów Lubelski w latach 2013-2023.

Wykres 2. Udział danego typu odpadów w strumieniu odpadów selektywnie odebranych na terenie Gminy Tomaszów Lubelski w 2023 r.

1. Wprowadzenie

Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi sporządzana jest zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2024. poz. 399 t.j. z późn. zm.) Analizy dokonuje się w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Niniejsze opracowanie sporządzono na podstawie częściowych sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości i Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK), oraz innych dostępnych danych wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Zgodnie z art. 9tb w/w ustawy analiza obejmuje w szczególności:

- 1) możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- 2) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- 3) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- 4) liczbę mieszkańców;
- 5) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12;
- 6) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- 7) ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- 8) uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych;
- 9) masę odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych

do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

Analiza obejmuje 2023 r., w którym obowiązek odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości spoczywał na gminie.

2. System gospodarowania odpadami komunalnymi w 2023 r.

W myśl znowelizowanej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach od 1 lipca 2013r. obowiązek odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych przejęła Gmina. Rada Gminy nie skorzystała z możliwości przejęcia powyższego obowiązku na nieruchomościach niezamieszkałych, na których odpady powstają wskutek prowadzenia działalności gospodarczej, dlatego właściciele tych nieruchomości (w szczególności instytucje publiczne, szkoły, sklepy, firmy indywidualnie) w dalszym ciągu mieli obowiązek zawarcia indywidualnej umowy z przedsiębiorcą wpisanym do rejestru działalności regulowanej prowadzonej przez Urząd Gminy Tomaszów Lubelski.

Odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Tomaszów Lubelski zajmuje się Firma ECLER Sp. z o. o. Łaszczówka - Kolonia 82 B, 22-600 Łaszczówka - Kolonia. Na terenie gminy funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) mieszczący się w miejscowości Łaszczówka - Kolonia 82 B. W PSZOK-u przyjmowane są nieodpłatnie selektywnie zebrane odpady powstające z gospodarstw domowych położonych na terenie Gminy Tomaszów Lubelski tj. papier, tworzywa sztuczne, metale, szkło, odpady ulegające biodegradacji, popioły z palenisk domowych, zużyty sprzęt elektryczny, zużyte opony z gospodarstw domowych w ilości 4 szt. rocznie z jednej nieruchomości (z wyłączeniem opon pochodzących z działalności rolniczej oraz z pojazdów większych niż pojazdy o dopuszczalnej masie całkowitej 3,5 tony), odpady rozbiórkowe i budowlane- płyty karton –gips, panele, stanowiące odpady komunalne, które powstały w wyniku prowadzenia drobnych robót we własnym zakresie, nie wymagających pozwolenia na budowę ani zgłoszenia zamiaru prowadzenia robót (w ilości do 500 kg rocznie z jednej nieruchomości), przeterminowane leki, tekstylia i odzież, ceramika łazienkowa, styropian opakowaniowy. Dwa razy w roku organizowany jest bezpłatny odbiór odpadów wielkogabarytowych „u źródła”

Miejscem zagospodarowania przez podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu gminy zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów

zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania jest:

- **Gmina:** Biłgoraj, **Miejscowość:** Korczów 199,
- **Gmina:** Mircze, **Miejscowość:** Łasków 69 oraz do instalacji

Zasady funkcjonowania gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi określają szczegółowo uchwały Rady Gminy, w tym:

- Uchwała Nr XLVII/405/2023 zmieniająca Uchwałę Nr XIV/129/2020 w sprawie uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Tomaszów Lubelski
- Uchwała Nr. XLIX/434/2023 zmieniająca Uchwałę Nr XXI/174/2016 w sprawie określenia wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych na terenie gminy Tomaszów Lubelski
- Uchwała Nr. XLVI/396/2023 w sprawie określenia górnych stawek opłat za usługi odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych.
- Uchwała Nr XIX-162-2016 w sprawie ustalenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przez właścicieli nieruchomości.
- Uchwała Nr XIV-131-2020 w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty.
- Uchwała Nr XXIII-197-2020 zmieniająca uchwałę Nr XIV-131-2020 z dnia 17 stycznia 2020r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty dla nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy.
- Uchwała Nr XIV-132-2020 w sprawie zwolnień z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostownikach przydomowych.
- Uchwała Nr. XXIII-198-2020 zmieniająca uchwałę Nr. XIV -132-2020 z dnia 17 stycznia 2020 r. w sprawie zwolnień z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym.
- Uchwała Nr. XIV/130/2020 zmieniająca uchwałę Nr XIX-159-2016 w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług na terenie Gminy Tomaszów Lubelski w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów

- Uchwała Nr XV/143/2020 zmieniająca Uchwałę Nr XIV-133-2020 w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Ponadto zasady funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi określa Ustawa z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2519 ze zm.)

Wszystkie wyżej wymienione uchwały tworzą system gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Tomaszów Lubelski, który zaczął obowiązywać od 1 lipca 2013 r. do 31 grudnia 2022 r.

W ramach gminnego systemu z gospodarstw domowych odbierane były następujące rodzaje odpadów:

Rodzaj odpadu	Zabudowa jednorodzinna	Zabudowa wielorodzinna
Odpady niesegregowane (zmieszane)	w okresie od kwietnia do października 1 raz na dwa tygodnie	w okresie od kwietnia do października 1 raz na tydzień
	w okresie od listopada do marca 1 raz w miesiącu	w okresie od listopada do marca 1 raz na dwa tygodnie
Papier	1 raz w miesiącu	1 raz w miesiącu
Metale i tworzywa sztuczne	1 raz w miesiącu	1 raz w miesiącu
Szkło	1 raz w miesiącu	1 raz w miesiącu
Biodpady	w okresie od 1 kwietnia do października 1 raz na dwa tygodnie	w okresie od 1 kwietnia do października 1 raz na tydzień
	w okresie od listopada do marca 1 raz w miesiącu	w okresie od listopada do marca 1 raz na dwa tygodnie
Popiół	w okresie od października do kwietnia 1 raz w miesiącu	w okresie od października do kwietnia 1 raz w miesiącu
Meble i inne odpady wielkogabarytowe	dwa razy w roku u źródła jak również cały rok w punkcie PSZOK	
Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	dwa razy w roku u źródła jak również cały rok w punkcie PSZOK	

3. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Na terenie Gminy Tomaszów Lubelski nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. W związku z powyższym po podpisaniu umowy firma ECLER Sp. z o.o., jako prowadząca odbiór i zagospodarowanie odpadów, zobowiązała się do przekazywania odebranych odpadów do Regionalnych Instalacji do Przetwarzania Odpadów Komunalnych. Zgodnie z ustawą o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r. (Dz. U. 2023 r. poz. 1587), jako przetwarzanie rozumie się procesy odzysku lub unieszkodliwiania, w tym przygotowanie poprzedzające odzysk lub unieszkodliwianie. Zapisy art. 9e ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, wyraźnie wskazują, że podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany do przekazywania odebranych od właścicieli nieruchomości:

- selektywnie zebranych odpadów komunalnych bezpośrednio lub za pośrednictwem innego zbierającego odpady do instalacji odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, o której mowa w art. 17 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach;
- niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych bezpośrednio do instalacji komunalnej.

Zgodnie z art. 18 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, odpady powinny być w pierwszej kolejności poddawane odzyskowi, a składowane powinny być wyłącznie te odpady, których unieszkodliwienie w inny sposób było niemożliwe. Ponadto zgodnie z art. 105 ust. 1 tejże ustawy odpady przed ich umieszczeniem na składowisku poddaje się procesowi przekształcania fizycznego, chemicznego, termicznego lub biologicznego, w celu m.in. ograniczenia zagrożenia dla ludzi i środowiska, a także objętości składowanych odpadów. W związku z powyższym zgodnie z nową ustawą o odpadach, od roku 2013 cały strumień odpadów komunalnych zmieszanych o kodzie 20 03 01 powinien być przekazywany na sortownie odpadów, a następnie tylko te frakcje pod kodem 19 nienadające się do odzysku, powinny być przekazywane do składowania- jednak tylko na instalacje o statusie RIPOK.

4. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

Do najważniejszych potrzeb związanych z gospodarką odpadami komunalnymi na terenie Gminy Tomaszów Lubelski jest utworzenie gminnego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych. Obecnie na terenie Gminy Tomaszów Lubelski funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, którego operatorem jest firmą ECLER Sp. z o. o. mieszczący się w Łaszczówce -Kolonii 82B . Do PSZOK mieszkańcy gminy mogą dostarczać selektywnie zebrane odpady.

5. Koszty poniesione w związku z odbiorem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.

Rada Gminy Tomaszów Lubelski ustaliła zróżnicowane stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi odbieranych z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy w zależności od liczby mieszkańców na danej nieruchomości, Uchwała Nr XXIII/197/2020 Rady Gminy Tomaszów Lubelski z dnia 07 grudnia 2020 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty.

Na mocy uchwały nr XXIII/198/2020 w sprawie zwolnień z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostownikach przydomowych, w myśl tej uchwały „§1. zwalnia się w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowych w wysokości 5 zł miesięcznie na osobę należnej opłaty”

Stawka opłat w 2023 r. stanowi iloczyn liczby mieszkańców zamieszkujących dana nieruchomość tj.:

- 16,00 zł od osoby w gospodarstwie z kompostownikiem,
- 21,00 zł od osoby w gospodarstwie bez kompostownika,
- 42,00 zł za miesiąc jeśli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny

W oparciu o złożone przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych deklaracje o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, łączna wysokość należności

z tytułu „opłaty śmieciowej” w 2023 r. wyniosła 1 917 441,46 zł., natomiast wpływ z tytułu wpłat od właścicieli nieruchomości wyniosły 1 888 302,29 zł. Pozostała należność podlega ściągnięciu w trybie egzekucyjnym.

Zgodnie z art. 6r ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

- ✓ odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
- ✓ obsługi administracyjnej tego systemu;
- ✓ edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Z pobranych opłat gmina może pokryć również koszty wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym. Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina może pokryć koszty usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach. Natomiast środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w poprzednim roku budżetowym, mogą być wykorzystane także na wyposażenie, zgodnie z regulaminem, nieruchomości przeznaczonych do celów publicznych w pojemniki przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych, ich opróżnianie oraz utrzymywanie w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowych i technicznym.

W zamian za pobraną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina zapewnia właścicielom nieruchomości pozbywanie się wszystkich rodzajów odpadów komunalnych, przy czym rozumie się przez to odbieranie odpadów z terenu nieruchomości, o których mowa w art. 6c ust. 1 i 2, przyjmowanie odpadów przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz zapewnianie przyjmowania tych odpadów przez gminę w inny sposób.

Wydatki Gminy na system gospodarki odpadami w 2023 r. były następujące:

- wynagrodzenia pracowników – 96 406,78 zł
- dodatkowe wynagrodzenie roczne – 5 900,23 zł,
- wynagrodzenie agencyjno-prowizyjne (prowizja dla sołtysów) – 47 078,85 zł,
- składki na ubezpieczenia społeczne – 17 346,61 zł,
- składki na Fundusz Pracy – 2 475,85 zł,
- zakup materiałów i wyposażenia – 239,73 zł,

- zakupy usług związanych z systemem gospodarki odpadami 2 216 477,42 zł,

- szkolenia pracowników – 0,00 zł,

Wydatkowano 2 385 925,47 zł,

6. Liczba mieszkańców

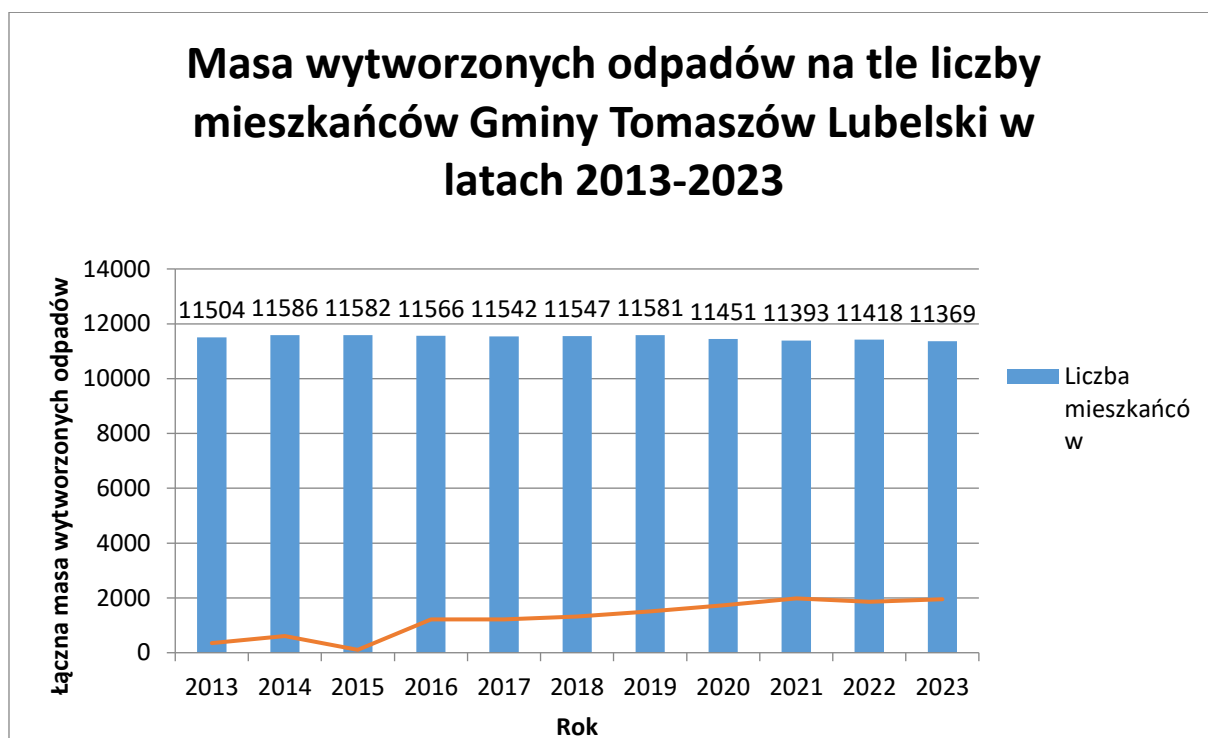
Na terenie Gminy Tomaszów Lubelski zameldowanych jest 11 369 osoby (stan na 31.12.2023 r.- dane z Ewidencji Ludności prowadzonej przez Urząd Gminy Tomaszów Lubelski). W deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi złożonych w Urzędzie Gminy ujętych zostało 9 279 osoby (stan na 31.12.2023 r.) Różnica w podanej liczbie mieszkańców wynika m.in z tego, że wielu uczniów i studentów kontynuuje naukę poza miejscem stałego zameldowania, jak również dużo osób przebywa poza granicami kraju.

Systemem odbioru odpadów komunalnych objęto 3 233 gospodarstw domowych (stan na 31.12.2023 r.), czyli od 3233 rodzin miesięcznie były odbierane odpady komunalne: 2634 gospodarstw domowych zadeklarowało, że będzie segregować odpady i posiadają kompostownik i kompostują w nim bioodpady stanowiące odpady komunalne, natomiast 599 gospodarstw domowych wybrało sposób selektywnego zbierania odpadów i nie posiadają kompostownika i nie kompostuje w nim bioodpady stanowiące odpady komunalne . W 2023 r. było prowadzone postępowanie dotyczące wydania decyzji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Postępowania te zakończyły się wystawieniem 1 decyzji naliczających opłatę.

Tabela 1: Liczba mieszkańców na terenie Gminy Tomaszów Lubelski w latach 2013-2023 (dane z ewidencji ludności) oraz łączna masa wytworzonych odpadów w poszczególnych latach odpadów komunalnych.

Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba mieszkańców	11504	11586	11582	11566	11542	11547	11581	11451	11393	11418	11369
Łączna masa wytworzonych odpadów (w tonach)	348,00	608,09	105,07	1220,28	1213,58	1323,44	1510,00	1732,34	1981,26	1855,97	1954,317

Wykres 1: Masa wytworzonych odpadów na tle liczby mieszkańców Gminy Tomaszów Lubelski w latach 2013-2023

7. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu, których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12

Wójt Gminy zgodnie z art. 3 ust. 3 pkt 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, prowadzi ewidencję umów zawartych na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w celu kontroli wykonywania przez właścicieli nieruchomości i przedsiębiorców obowiązków wynikających z ustawy. Ewidencja niniejsza obejmuje wyłącznie właścicieli nieruchomości, na których odpady komunalne powstają wskutek prowadzenia działalności gospodarczej. Ewidencja jest weryfikowana w oparciu o wykazy umów załączone do sprawozdań podmiotów odbierających odpady komunalne.

8. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy.

Przyjęto, że w ramach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Tomaszów Lubelski ilość wytworzonych odpadów komunalnych była równa ilości odebranych odpadów komunalnych. Ponadto nie, jesteśmy w stanie precyzyjnie określić jaka masa odpadów biodegradowalnych została poddana procesowi kompostowania na terenie nieruchomości jednorodzinnych.

Przyjęto wyliczenie masy bioodpadów stanowiących odpady komunalne od mieszkańców zamieszkałych na terenie gminy i podanych recyklingowi na podstawie badania ankietowego. Powyższe badanie zostało zrealizowane w nawiązaniu do kwestii zaliczania masy bioodpadów stanowiących odpady komunalne poddawanych recyklingowi u źródła (tj. w przydomowych kompostownikach) do poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych. W celu określenia średniej ilości bioodpadów poddawanych recyklingowi u źródła przypadającą na aktywną jednostkę recyklingu przeprowadzono badania bezpośrednie, w tym także pomiary masy poddawanej recyklingowi u źródła na poszczególnych posesjach, wytypowanych w reprezentatywnej próbie populacji. Objęto nim reprezentatywną grupę mieszkańców z obszaru gminy Tomaszów Lubelski. Raport powstał w oparciu o dane z niniejszego badania ankietowego przeprowadzonego na terenie gminy w styczniu i lutym 2024 roku, na potrzeby którego przygotowano ankietę dla mieszkańców gminy obejmujących rok 2023.

Liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt stały lub czasowy w gminie Tomaszów Lubelski na dzień 31.12.2023 roku wynosi 11369 osób, natomiast objętych systemem gospodarowania odpadami 9217 osób, kompostowanie zadeklarowało 7573 osoby, selektywna zbiórka bez kompostownika deklaruje 1644 osoby. W gminie Tomaszów Lubelski objętych systemem gospodarowania odpadami w roku 2023 zostało 3233 szt. gospodarstw domowych z czego 2634 szt. gospodarstwa deklarowało, że posiadanie kompostownik i kompostuje w nim bioodpady a 599 szt. gospodarstw nie posiada kompostownika. Wymagana liczba osób w badaniach, przy poziomie ufności 95%, wielkości frakcji 0,5 oraz błędzie maksymalnym 5% wynosi 369 osób (obliczono za pomocą kalkulatora doboru próby <https://www.naukowiec.org/dobor.html>). Łącznie zebranoankiety od 342 właścicieli nieruchomości, na których zamieszkuje łącznie 1053 osoby, zatem można przyjąć, że próba statystyczna jest istotna i można ekstrapolować trend na całą populację.

Z analizy wynika, że średnio na jedną aktywną jednostkę recyklingu przypada 252,4883 kg bioodpadów poddawanych rocznie recyklingowi u źródła.

W tabeli nr. 2 zostało przedstawione zestawienie ilości odpadów odebranych w 2023 roku w sposób selektywnie na terenie Gminy Tomaszów lubelski

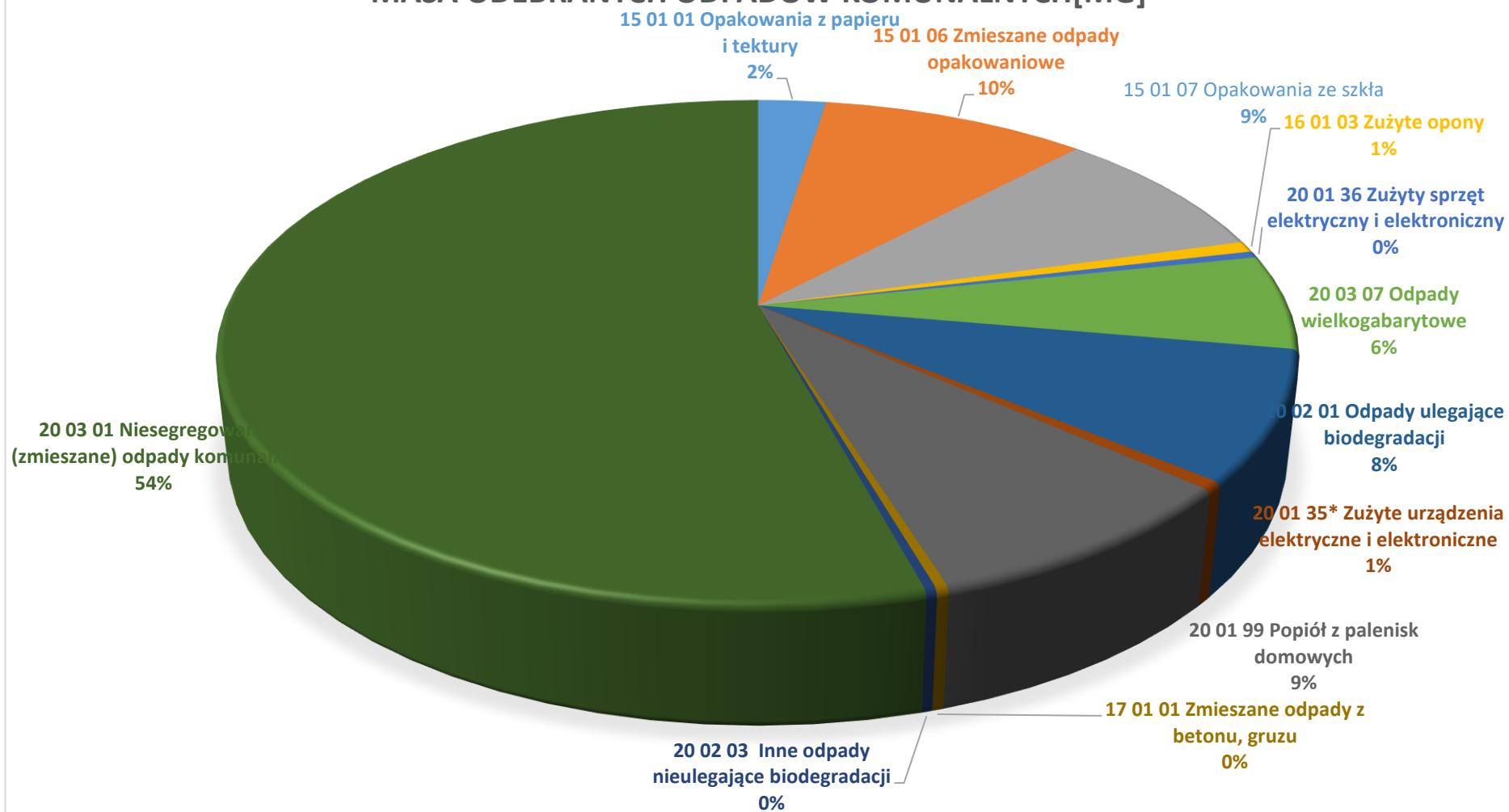
Tabela 2. Zestawienie ilości odpadów odebranych w 2023 r. w sposób selektywny na terenie Gminy Tomaszów Lubelski.

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych[Mg]
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	47,34
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	189,06
15 01 07	Opakowania ze szkła	168,11
16 01 03	Zużyte opony	13,88
20 01 36	Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	8,177
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	118,71
20 02 01 (oraz kod 20 01 08)	Odpady ulegające biodegradacji	161,88
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	10,08
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (popiół z palenisk domowych)	168,20
17 01 01 (oraz kod 17 01 07)	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	5,98
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	5,38
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1057,52

Wykres 2. Udział danego typu odpadów w strumieniu odpadów selektywnie odebranych na terenie Gminy Tomaszów Lubelski w 2023 r.

MASA ODEBRANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH[MG]

9. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy, oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Zgodnie z art. 9e ust. 1 pkt 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest zobowiązany do przekazywania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania do regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych. W naszym regionie taka instalacja znajduje się: **Gmina: Biłgoraj, Miejscowość: Korczów 199 , Gmina: Mircze, Miejscowość: Łasków 69**

Tabela 3. Ilość odpadów zmieszanych odebranych na terenie Gminy Tomaszów Lubelski w 2022 r.

Kod odebranych odpadów komunalnych ⁴⁾	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych ⁴⁾	Masa odebranych odpadów komunalnych ⁵⁾ [Mg]	Sposób zagospodarowania odebranych odpadów komunalnych ⁶⁾
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1057,5200	R12

10. Poziom redukcji odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania w 2023 r.

Zgodnie z art. 18 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, odpady powinny być w pierwszej kolejności poddawane odzyskowi, a składowane powinny być wyłącznie te odpady, których unieszkodliwienie w inny sposób było niemożliwe. Ponadto zgodnie z art. 105 ust. 1 tejże ustawy odpady przed ich umieszczeniem na składowisku poddaje się procesowi przekształcania fizycznego, chemicznego, termicznego lub biologicznego, w celu m.in. ograniczenia zagrożenia dla ludzi i środowiska, a także objętości składowanych odpadów.

W związku z powyższym cały strumień niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01 był przekazany do instalacji, oraz poddane procesowi odzysku R12. W wyniku tego procesu sortowania powstało łącznie 223,5160 Mg odpadów które były przekazane do składowania o kodzie 19 05 99 – Inne niewymienione odpady (frakcja 0-80mm).

Wytwarzane przez właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Tomaszów Lubelski bioodpady stanowiące odpady komunalne przekazywane były do instalacji:

- Instalacja komunalna - Zakład Zagospodarowania Odpadów w Korczowie ,**Gmina:** Biłgoraj, **Miejscowość:** Korczów 199,

- Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów – Zakład Zagospodarowania Odpadów w Łaskowie, **Gmina:** Mircze, **Miejscowość:** Łasków 69, oraz do instalacji

11. Uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych oblicza się na podstawie wzoru określonego w Rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz. U. 2021 poz. 1530).

W związku z zapisami art. 3b ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy są obowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej 35% wagowo za rok 2023. Wskazany wyżej poziom należy obliczyć zgodnie z zapisami Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych. W 2023 r. osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych wyniósł 46,17%.

Art. 3b ust. 2a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, Gminy są obowiązane nie przekraczać poziomu składowania w wysokości:

- 1) 30% wagowo - za każdy rok w latach 2025-2029;
- 2) 20% wagowo - za każdy rok w latach 2030-2034;
- 3) 10% wagowo - w 2035 r. i za każdy kolejny rok w latach następnych

Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji oblicza się na podstawie wzoru z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. 2017.2412).

Ponadto w art. 3b ust. 2b ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach określono, że poziom składowania oblicza się jako stosunek masy odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych przekazanych do składowania do masy wytworzonych odpadów komunalnych, poziom składowania za rok 2023 wynosi 20,38 %

Pomimo osiągnięcia powyżej wskazanego poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych konieczne jest prowadzenie ciągłych akcji informacyjno- edukacyjnych dotyczących selektywnej zbiórki odpadów, m.in.: bioodpadów, opakowań z tworzyw sztucznych, opakowań wielomateriałowych i metalu, opakowań ze szkła, opakowań z papieru i tektury, odpadów niebezpiecznych, przeterminowanych leków i chemikaliów, odpadów niekwalifikujących się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, zużytych opon, odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz odpadów tekstyliów i odzieży.

Tomaszów Lubelski, dnia 16 kwietnia 2024 r.